

Nr 260.

Av herr **Österström m. fl.**, i anledning av viss i *Kungl. Maj:ts förslag till motorfordonsförordning förekommande bestämmelse om hastighetsmätare.*

Kungl. Maj:ts proposition nr 121 till innevarande års riksdag med förslag till motorfordonsförordning m. m. innehåller bland annat uti § 2, mom. 2, punkt i) föreskrift om att automobil skall vara försedd med hastighetsmätare, efter av Konungen meddelat förordnande därom, av sådan beskaffenhet, att därigenom kan utövas kontroll å viss tillryggalagd vägsträcka.

De sakkunniga ha framhållit, att någon praktiskt användbar självregistrerande hastighetsmätare icke framkommit, och frågan är om en sådan någonsin kan uppfinnas. Att detta problem är svårlöst anses, såsom de sakkunniga framhålla, framgå därav, att man ingenstädes i utlandet påbjudit någon dylik mätare. I Danmark fanns tidigare en föreskrift av samma innehåll som den ifrågavarande, men denna föreskrift blev år 1927 efter beslut i riksdagen borttagen. I sin motivering för föreskriftens slopande anförde den kommitté, som utarbetade den nya danska automobilförordningen, följande:

»Dels är det osannolikt att en tillfredsställande apparat av detta slag skall framkomma, dels skulle kontrollen med sådana apparater förmodligen bliva allt för vidlyftig och kostsam, samtidigt som det får anses såsom osäkert, om domstolarna vilja erkänna apparatens registrering vid visst tillfälle som giltigt bevis.»

Även om en någorlunda tillförlitlig och praktisk apparat skulle kunna frambringas, måste dock frågan skärskådas från andra synpunkter än som anföras i departementschefens motivering.

Då frågan om hastighetsmätare var föremål för diskussion i samband med tillkomsten av 1923 års motorfordonsförordning, beräknades kostnaden för varje dylik apparat till cirka 200 kronor. Låt oss säga, att en dylik apparat skulle kunna framställas till ett pris av 150 kronor per styck, skulle detta med det nuvarande motorfordonsbeståndet i Sverige — cirka 200,000 fordon — betyda en anskaffningskostnad av icke mindre än 30 miljoner kronor. Icke nog med, att detta skulle vara oerhört betungande för automobilismen, som redan har att dragas med betydande utgifter i andra avseenden, såsom automobils katt, gummiringsskatt, bensinskatt, obligatorisk trafikförsäkring etc., utan man måste även räkna med, att omfattande reparationer eller ombyte av kontrollanordningar

måste vidtagas ganska ofta, medförande nya kostnader. Därtill kommer, att därest en apparat råkar i olag, kan detta medföra konsekvenser, som äro svåra att överblicka, och i varje fall kommer en söndrig mätare att giva anledning till obehagliga överraskningar, ja, rent av trakasserier. Förordningen stadgar nämligen böter från tio till och med femhundra kronor för den, som brukar automobil, som ej överensstämmer med denna förordnings föreskrift i fråga om utrustning. Om mätaren på droskbil, t. ex. råkar i olag, skall föraren enligt förordningen framföra fordonet till närmast belägna plats för skadans avhjälpande. Fordonets ägare har då att välja mellan att bliva hindrad i sin yrkesutövning eller att riskera böter, ty man kan ju ej begära, att kunnig reparatör av dylik mätare skall finnas å varje plats.

Förutom de skäl, som ur ekonomisk och praktisk synpunkt tala emot en dylik mätare, kan man med visshet förutsäga, att densamma — i stället för att såsom åsyftas vara till gagn för trafiken — komme att verka såsom en hämmande »black om foten», ja, som ett irritationsmoment, vilket icke kommer att höja trafikulturen, men väl bidra till minskande av respekten för lag och förordning.

Departementschefen omnämner, att endast ett fåtal av hörda myndigheter och korporationer haft något att invända emot sakkunnigas förslag i detta avseende, men anför icke desto mindre, att »tillräckliga skäl icke anförts för att utesluta gällande stadgande om hastighetsmätare». Den så gott som enstämmiga anslutningen till sakkunnigas förslag liksom även vad här ovan anförts torde kunna betraktas som fullt tillräckliga skäl för att utesluta denna bestämmelse ur förordningen.

På grund av vad ovan framhållits, få vi hemställa,

att riksdagen måtte besluta uteslutande ur den i Kungl. Maj:ts proposition nr 121 föreslagna motorfordonsförordningen av bestämmelsen i) uti § 2 mom. 2, att »automobil skall vara försedd med, efter av Konungen meddelat förordnande, hastighetsmätare av sådan beskaffenhet, att därigenom kan utövas kontroll över den hastighet, varmed automobilen blivit framförd å viss tillryggalagd vägsträcka».

Stockholm den 7 mars 1930.

Ivar Österström.

Ruben Wagnsson.

Charles Lindley.

Gustaf Tamm.